

Kniha: Stařec a moře

Autor: Ernest Hemingway

Rozbor přidal(a): ajjva

Vloženo na: [Studijni-svet.cz](http://studijni-svet.cz)

Literárně historický kontext

Autor (1899-1961) Americký romanopisec a reportér, spisovatel Ztracené generace

Narodil se v Illinoisu v USA do rodiny lékaře .Za první světové války bojoval jako dobrovolník na italské frontě. Válečné prožitky a záliba v extrémních sportech- psal o lidech v mezních situacích. Miloval býčí zápasy, ruské spisovatele, ženy, whiskey, lov a doutníky. Je nositelem Pulitzerovy ceny a Nobelovy ceny za literaturu. Působil v Paříži, jezdil do Afriky. Poslední léta strávil na Kubě. Spáchal sebevraždu.

Lit.směr

Jiná díla romány: Fiesta- pocity Ztracené generace, Komu zvoní hrana- španělská občanská válka , Sbohem armádo- autobiografické rysy z 1.SV.

Jiní autoři Faulkner, John Steinbeck, Fitzgerald, Erich Maria Remarque, Orwell (také ve španělsku)

Téma boj člověka s přírodou a se sebou samým, nevzdávat se (Člověk není stvořen pro porážku. Člověka je možné zničit ale ne porazit.)

Motiv Zobrazit nekonečný boj člověka s přírodou, myšlenku, že štěstí nespočívá v bohatství, ale v uspokojení z vyčerpávajícího zápasu. Jejím smyslem je poukázat na obrovskou lidskou statečnost a

nezdolnou duševní sílu.

Lidské přesvědčení a snažení, nezdolnost lidské odhodlanosti. A taky hlavně už zmíněný boj člověka s přírodou.

Časoprostor Děj může být situován tak do první poloviny 20. století do Kubánské vesnice poblíž Havany a na moři.

Kompozice chronologická , kniha není členěna na žádné kapitoly, celistvé velmi

Lit.druh próza

Lit.žánr novela

Vyprávěč er forma

Vyprávěcí způsoby vyprávěcí, popisný

Postava

Santiago – starý rybář, který bydlí v malé chatrči, umřela mu žena. Je pokorný, trpělivý. Cítí souznění s přírodou. (Choval city k želvám, kterých litoval. O moři mluvil jako „o ní/ la mar“. Zvířata považuje za ctnostná a silnější.) Rybám rozumí, snaží se do nich vcítit, považuje je za něco jako jeho bratry. Ryby, kterou chytil lituje, ale jeho odhodlání ji zabít je větší.

Manolo – mladý chlapec, který od mala jezdil se starcem na lodi a lovil ryby, ale když se starci přestalo dařit, donutili ho rodiče jít k jinému rybáři (= ON). Má ho velice rád, zajímá se o něho, nosí mu jídlo a přehazuje přes něho deku. Baví se spolu o baseballe (Stařec obdivuje DiMaggia). Jediný Starcům přítel v knize, jediná popsaná postava krom Santiaga.

Typy promluv vnitřní monology, dialogy, nevlastní přímá řeč??? Santiago mluví sám k sobě a u toho střídá nepřímou a přímou řeč. Oslovuje i zvířata neživé věci- např.svou ruku.

Jazyk spisovný, španělské výrazy občas- oživení, metafory a personifikace

Děj

Kniha vypráví o starém kubánském rybáři Santiagovi, kterého už nějaký čas provází smůla a nechytí žádnou rybu. Manolo, mladý chlapec, který s ním jezdil rybařit, ho opouští, protože ho rodiče poslali na loď s úspěšnějšími rybáři.

Santiago tedy jednoho dne vyráží na moře. Pluje daleko od pobřeží, protože je to zkušený rybář. Dlouho čeká a bez úspěchu, až najednou se chytí na udici velká ryba. On pozná, že je moc starý na to, aby ji vytáhl, a tak se rozhodne, že nechá rybu, která táhne loďku ještě dál na širé moře, unavit a poté ji harpunuje. Stařec už ale nemá sílu a je velice vyčerpán, musí sám držet lano, od kterého má do krve rozedrané ruce. Hlad utěšuje syrovými rybami. Neustále se modlí, upadá do mdlob, ale nevzdává se. Další den se mu ryba konečně podaří zabít, přiváže ji tedy k boku lodi a podle hvězd se vydává směrem zpět k pobřeží. Cestou ho však několikrát potkají žraloci, které sice zabije, ale podaří se jim sežrat značný kus Starcovi ryby.

Když dorazí naprosto vyčerpán zpět do Havany, z ryby už nezbylo nic než její obrovská kostra. Ubírá se do své chatrče, kde usíná a probouzí ho až mladý Manolo, kterému následně vypráví svůj zážitek. Místní lidé a rybáři však na pláži najdou kostru ryby, přivázanou k jeho loďce a obdivují ho.